

Maaseutu ja Leader-rahoitus Lapissa 2023–2027

HANKEKLUBI

– HANKKEIDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Anna-Kaisa Teurajärvi, asiantuntija, Lapin Ely-keskus

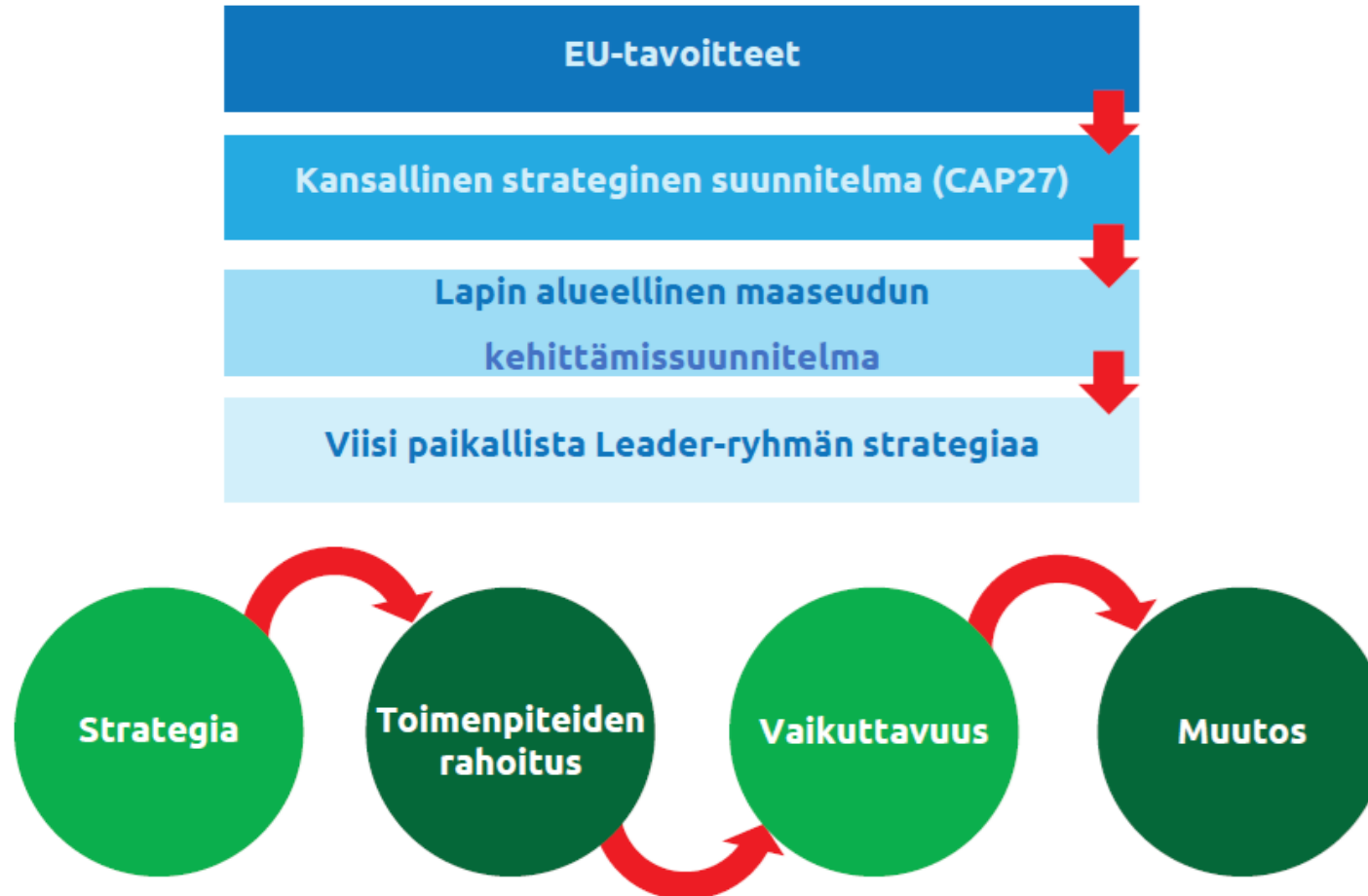
anna-kaisa.teurajarvi@ely-keskus.fi

Anne Anttila, toiminnanjohtaja, Outokaira tuottamhan ry

anne.anttila@outokaira.fi

Maaseuturahasto toimintamalli

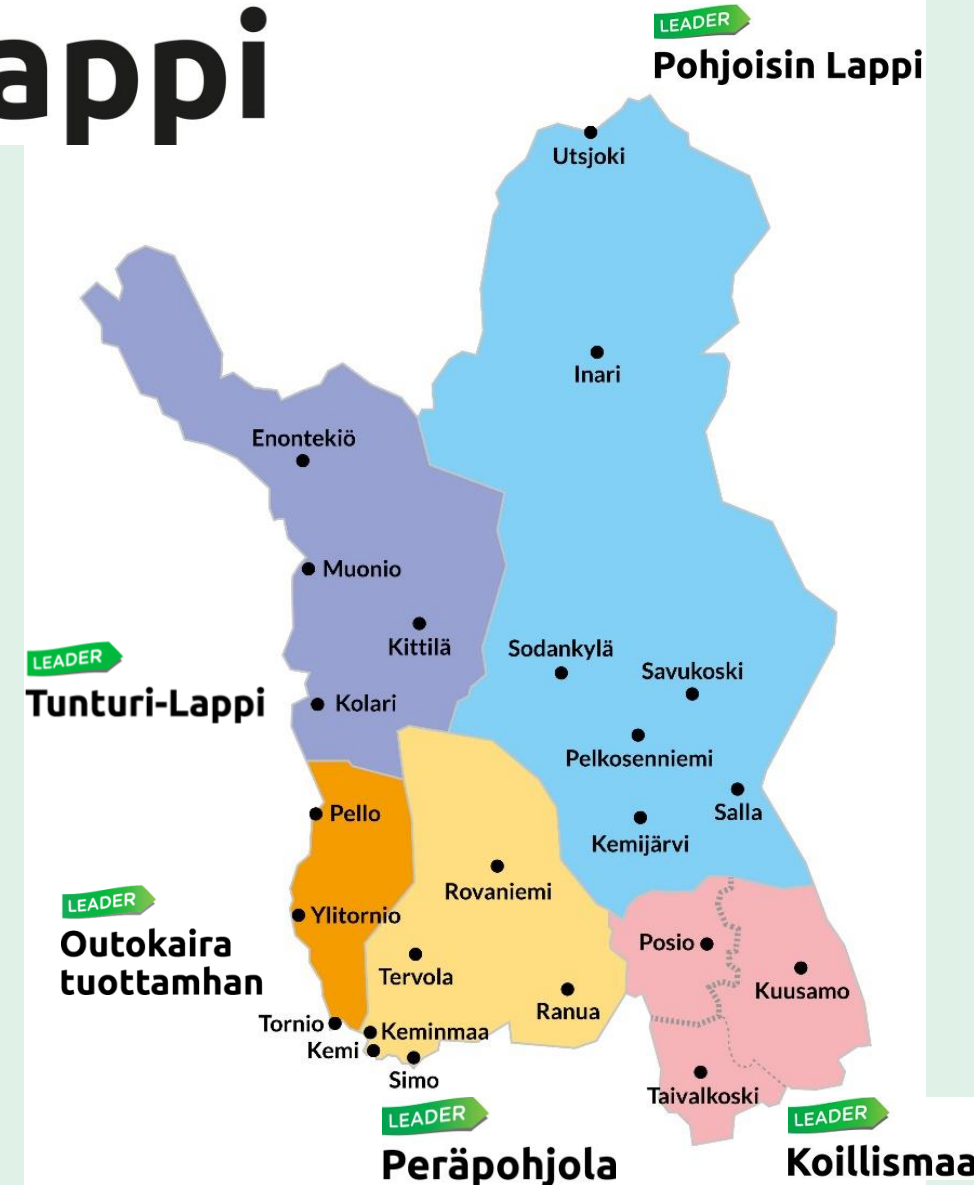
ELY ja Leaderit

- Yhteistyöllä alueen kehittämistyössä

LAPIN LEADER-RYHMÄT

- Lapissa vaikuttaa viisi Leader-ryhmää
- EU-rahoituskaudella 2023–2027 koko Suomessa on **52 Leader-ryhmää** + Ahvenanmaan ryhmä.
- Lapin Leader-ryhmät tekevät **yhteistyötä Leader Lappi -brändin alla**. Yhteisinä, koko Lapin kattavina toimina ovat mm. Vasara ja nauvoja; Ilmastoviisas pohjoinen maaseutu ILIMA ja Valokuidulla elämää ja turvaa Lapin kyliin, Polar Magnets; POPO eli Porisevat porstuat ja pohjoiset kulttuurimaisemat.
- Kukin ryhmä kehittää aluettaan **paikallisista lähtökohdista käsin** eli **oman strategiansa** pohjalta. Rahoitusvälineet ovat kaikilla samat, joillain ryhmillä käytössä on myös Nuoriso Leader -rahoitusta. **Ryhmät ovat tehneet omia painopisteitä ja linjauksia, jotka saa tietoonsa omalta ryhmältään – nettisivut on hyvä aloituskohta.**
- Leader-hankkeisiin rahoitusta Lapissa **n. 14,3 milj. €** tällä rahoituskaudella!

NÄIN HANKEPROSESSI ETENEE OUTOKAIRASSA – PÄTEE MYÖS MUILLA

tarkempi kuvaus: www.outokaira.fi/miten-ideasta-hankkeeksi

VALMISTELE HANKETTA

Tutustu strategiaamme, kysyttele hankeideaa yksin tai porukalla ja ota meihin sitten yhteyttä!

TEE HANKEHAKEMUS

Hanki suomi.fi-valtuudet, kirjaudu Hyrrä-palveluun ja ala tehdä hankehakemusta, me autamme!
Muista vastata mahdollisiin täydennyspyyntöihin, äläkä aloita hanketta ennen virallista vireilletuloa=allekirjoitusta.

ODOTTELE PÄÄTÖSTÄ

Outokairan hallitus käsittelee hakemuksesi kokouksessaan ja päättää joko puoltaa tai olla puoltamatta sitä. Varsinaisen rahoituspäätöksen tekee Lapin ELY-keskus. Tutustu rahoituspäätökseen huolella.

TOTEUTA HANKETTA!

Myönteisen rahoituspäätöksen jälkeen pääset aloittamaan hankkeen toteutuksen hankesuunnitelman mukaisesti. Älä tee muutoksia hankkeeseen ennen kuin otat meihin yhteyttä! Muista myös hakea maksatuksia säännöllisesti!

MIETI VAIKUTTAVUUTTA!

Miten hankkeen tulokset jäävät elämään hankkeen päättymisen jälkeen? Voisivatko hankkeen opit ja oivallukset hyödyntää myöhemmin myös muita hakijoita? Miten tietoa tuloksista saisi levitettyä, millaista laajempaa vaikuttavuutta hankkeella voisi olla?

IDEA SYTTY – mitäs sitten tehdään?

- Ideasta hankkeeksi on aika pitkä tie
 - Pitää miettiä, onko idea kehittämistä vai investointia; vai onko kehittämistä ollenkaan?; kuka siitä hyötyy; onko panos-tuotos suhde kohdillaan; rahoittaisiko joku tätä oikeasti; mistä saadaan apua keskusteluun – saisko Leaderista?
 - Mikä taho tämän mahdollisesti rahoittaisi? Oma Leader-ryhmä vai ELY-keskus?
 - Kuka tämän hakisi ja hallinnoisi?
 - Onko idea sellainen, että sen toteutumisen eteen kannattaa tehdä paljon työtä?

IDEA SYTTY – mitäs sitten tehdään?

- Onko rahaa toteuttamiseen – hankinnathan tulee maksaa etukäteen ja sitten vasta saa maksatuksia
- Kenen maalle saa rakentaa? Kuka hallinnoi kiinteistöä? Vuokraako omistaja maa-alueen ja/rakennuksen jne.
- Kuka ottaa vastuuta käytännön toteuttamisesta? Löytyykö vetäjää/vetäjiä?
- JOS näistä selvittään eteenpäin, kannattaa lyödä riittävän monta viisasta päätä yhteen ja alkaa suunnittelemaan hanketta. Kuka hallitsee Hyrrän ja yleensä tietotekniset asiat? Onko jollakin sana hallussaan? Kuka osaa ajatella rakentamista tai vastaavasti kehittämisen työmenekkejä ym.

HANKEAAKKOSET HALTUUN!

KAIKKI ALKAA SUOMI.FI-VALTUUKSISTA...

- Suomi.fi-valtuudet antavat henkilölle/henkilöille oikeuden **asioida organisaation** kuten yhdistyksen/järjestön tai toisen henkilön puolesta. Suomi.fi-valtuus on siis käytännössä sähköinen valtakirja.
- Valtuuksia tarvitaan esim. Hyrrä-järjestelmään pääsemiseksi. Valtuudet kannattaa **hakea ajoissa** etenkin yhdistyksissä, joissa hakemuksen allekirjoittamiseen tarvitsee **useamman kuin yhden henkilön**.
- Ohjeet [Ruokaviraston sivuilla](#) sekä [suomi.fi-sivuilla](#). Myös ryhmien sivuilta on linkityksiä näille sivuille.
- OHJEET kannattaa lukea huolella, jotta tietää mitä pitää hakea

A B C

KAIKKI ALKAA SUOMI.FI-VALTUUKSISTA...

A B C

Hyrrän valtuudet:

- **Maaseudun ja kalatalouden tukien ja korvauksien hakeminen:** tällä valtuudella voi täyttää, allekirjoittaa ja lähettää hakemuksen Hyrrässä.

- **Maaseudun ja kalatalouden tuki- ja korvaushakemusten valmistelu:** tällä valtuudella voi avustaa hakemuksen täyttämisessä, mutta ei allekirjoittaa

eikä lähettää hakemusta. Tätä valtuutta voi käyttää esimerkiksi neuvoja tai tilitoimisto.

- **Maaseudun ja kalatalouden tuki- ja korvaustietojen katselu:** tällä valtuudella voi

Hyrrässä vain tarkastella hakemuksia, ei täyttää, allekirjoittaa eikä lähettää

hakemuksia.

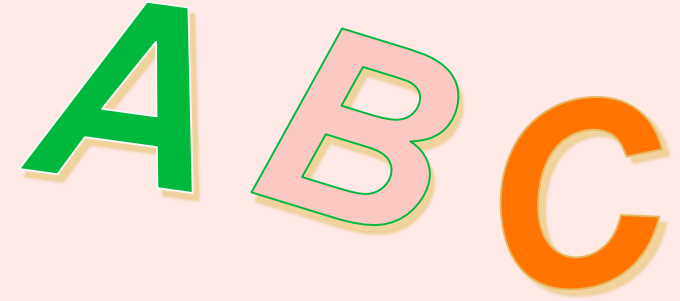
A B C

HYRRÄ HYRRÄÄMÄÄN JA HANKKEITA HAKEMAAN!

- Tällä rahoituskaudella hankkeita voi hakea **vain sähköisesti Hyrrässä**. Kun suomi.fi-valtuudet ovat kunnossa, pääset kirjautumaan Hyrrään esim. yhdistyksen puolesta.
- Yhdistyksen puheenjohtajalla on yleensä jo suoraan oikeus, mikäli tiedot on ilmoitettu PRH:n rekisteriin
- Sääntöjen mukaisten henkilöiden on allekirjoitettava hakemus
- Hyrrä-järjestelmä on koko maaseuturahoituksen yhteinen järjestelmä, jossa täytetään hankesuunnitelma, tehdään siihen täydennyspyyntöjä, hyväksytään hankkeet ja myöhemmin haetaan hankkeille maksatuksia.
- Ohjeet [Ruokaviraston sivuilla](#).
- Toimii parhaiten Chrome- ja Firefox-selaimilla.
- Kirjautumisosoite: <https://hyrra.ruokavirasto.fi>.

MITES SE HANKESUUNNITELMA?

- **Hankesuunnitelma** on olennainen osa kehittämishankkeita. Suunnitelma kertoo, mitä hankkeessa tullaan tekemään, miten ja kenen kanssa. Lisäksi suunnitelmasta käy ilmi hankkeen **budjetti**. Kustannuksia voidaan hylätä ja tukia periä myöhemmin takaisin, mikäli hanketta ei toteuteta suunnitelman mukaisesti - suunnitelman laatimiseen kannattaa siis panostaa!
- Hankesuunnitelmaan voi tehdä myöhemmin muutoksia. **Muutokset** tulee hyväksyttää rahoittajalla.
- Kannattaa huomata, että **PIENHANKKEISIIN ei voi tehdä sisällöllisiä muutoksia!** Vain hankeaikaa voi muuttaa.
 - Pienhankkeisiin voi tehdä työpaketteja, jotka ovat ikään kuin omia kokonaisuuksiaan: 1.Laavu, 2. Pitkospuut, 3. Puucee, 4. Liiteri. Mutta varminta on toteuttaa kaikki – jos mieli saada maksatukset läpi😊
 - Pienhankkeet vaativat tarkkaa suunnittelua ja toteutusta.

HANKESUUNNITELMAN SISÄLTÖ 1/2

- Hankesuunnitelman sisältö yhteistyöhankeissa sekä viljelijä- ja yritysryhmähankeissa:

- Hankkeen julkinen tiivistelmä
- Hakijan esittely ja hankkeen resurssit
- Hankkeen tarve, tausta, kohderyhmä, hyödynsaajat ja toteutusalue
- Hankkeen laajempi viitekehys (eli miten liittyy ELYn tai oman Leaderin strategiaan)
- Hankkeen toteutus, aikataulu ja riskit
- Hankkeen tavoitteet, tulokset, vaikutukset sekä seuranta ja raportointi
- Hankkeen viestintä
- Toiminnan jatkaminen ja tuen kohteen ylläpitosuunnitelma
- Ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomiointi ja kestävän kehityksen edistäminen.

A B C

pssst! Tällä kaudella tavanomaisia yhdistysten/kuntien kehittämishankkeita ja Älykkäät kylät -hankkeita kutsutaan ”yhteistyöhankeiksi”. Kun lähdet hakemaan kehittämishankkeita, haet siis Hyrrässä yhteistyöhanketta. Leader hankkeissa kumppanina on Leader-ryhmäsi, jota ei tarvitse erikseen mainita.

HANKESUUNNITELMAN SISÄLTÖ 2/2

- **Vain koulutus- ja tiedonvälityshankkeissa:** Kuvaa henkilöstön tai koulutuksen toteuttajan valmiuksia, ammattitaitoa ja pätevyyttä hankkeen aiheeseen liittyen. Kuvaa lisäksi henkilöstölle tarjottavaa säännöllistä koulutusta hankkeen tehtävien hoitamiseen liittyen.
- **Vain maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinneissa:** Kerro markkinasta, kilpailutilanteesta ja kilpailijoistasi.
- **Lisäkysymys hankkeille, jotka edistävät vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden toteutumista:** Ilmoita, minkä alueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteita hanke edistää.

A B C

pssst! Tällä kaudella tavanomaisia yhdistysten/kuntien kehittämishankkeita ja Älykkäät kylät -hankkeita kutsutaan ”yhteistyöhankkeiksi”. Kun lähdet hakemaan kehittämishankkeita, haet siis Hyrrässä yhteistyöhanketta. Leader hankkeissa kumppanina on Leader-ryhmäsi, jota ei tarvitse erikseen mainita.

OTA HUOMIOON AINAKIN NÄMÄ ASIAT!

- **Hankeidea kannattaa kehittää ja suunnitelmaa valmistella huolellisesti!** Leader ryhmää ja ELY-keskuksen asiantuntijoita voi aina konsultoida hankesuunnittelun edetessä - ota yhteyttä mielellään jo ideavaiheessa.
- **Leadereiden hallitusten hankkeille linjaamat valintakriteerit** löydät ryhmien sivuilta. Valintakriteereillä ohjataan strategian toteutumista. **Tutustu kriteereihin** ennen hankkeen hakemista. ELY-keskuksella on omat valintakriteerit.
- Jos et tiedä kuuluuko hankeideasi Leaderin vai ELYn tukien piiriin, **ota yhteyttä Leaderiin tai ELYyn** - me hoksimme kyllä ja ohjaamme oikeiden tukien piiriin!

EI MUUTA KUIN MIETINTÄMYSSYT PÄÄHÄN JA HANKETTA SUUNNITTELEMAAN!

Euroopan unionin
osarahoittama

Ihmisten kokoisille ideoille!

Idean syntyessä ota yhteyttä omaan Leader ryhmääsi tai ELY-keskuksen
asiantuntijoihin!

www.outokaira.fi

www.pohjoisinlappi.fi

www.perapohjola.fi

www.leadertunturilappi.fi

www.koillismaanleader.fi

LEADER

**Outokaira
tuottamhan**